

ENTREVISTA

Joan Vinuesa

POETA I PINTOR

Lluís Gràcia

POETA I PINTOR

F. BOMBÍ-VILASECA

“La meva obra real sóc jo mateix”

Joan Vinuesa (Barcelona, 1952) s'ha autopublicat cinc llibres de poesia, el darrer dels quals és el recent 'El llom de sol' (amb dibuixos de Montserrat Marfany), una novel·la curta i relats dispersos. Ha fet in comptables exposicions de pintura (l'última fins al 30 de novembre a El Borne del Mar) i innumerables recitals de poesia. Durant els anys 80 va formar part del grup de poesia O Així i després es va integrar a La Sopa Negra. Organitza des de fa anys amb Pepe Otal les Trobades de Poetes i Titellaires. Acaba de gravar el disc 'Veudemots', per compte propi, com els seus llibres

F.B.V. Els llibres se'ls ha fabricat sempre vostè mateix. ¿Mai ha intentat entrar dins del mercat editorial diguem-ne normal, per arribar a més lectors?

J.V. A mi m'agradaria que hi hagués un entremig, fer-me els llibres jo i que després els publicués una editorial. Tampoc no he presentat cap llibre a les editorials, perquè no m'agrada haver d'anar-hi al darrere, que l'editor sigui una mena de sacerdot de la història. En faig cinc-cents exemplars i em duren uns tres anys. Vendre cinc-cents llibres dóna molta feina, perquè et veus mig obligat a dir-ho als amics, a fer presentacions, i lectures, i a insistir molt. De tota manera, crec que em complicaria la vida que hi hagués un editor i una gran distribució i més reconeixement, encara que de vegades també en necessito.

F.B.V. Com va entrar al món de l'art?

J.V. Refugiant-me. Primer va haver-hi la música, vaig formar part de diversos grups, com a formació, però la meva activitat fonamental era la recerca, que anava variant: primer les associacions revolucionàries, després els viatges a la recerca de la llibertat. I després vaig decidir dedicar-me a la pintura, i vaig acostar-me també a la poesia.

F.B.V. Quins corrents artístics l'han marcat?

J.V. Sóc bàsicament autodidacte, tot i que sempre he vist art i he llegit. Vaig connectar molt amb Joan Ponç. Un dia em van venir a buscar perquè la meva obra tenia referències de Ponç, però jo llavors no el coneixia, i va ser una sorpresa, perquè vaig trobar un artista que havia pintat un univers que s'assemblava força al meu, tot i que jo l'havia d'anar a buscar i ell ja el tenia a dintre, el pintava directament.

F.B.V. Quin és el món que hi ha a la seva obra?

J.V. Jo tinc una vivència interna complicada, sóc molt neguitós, i no trobo

mai un descans perdurable. Al principi vaig pensar que era una crisi, però ara ja tinc cinquanta anys i segueix igual. Si no pinto, escric, i si no escric, o canto o me'n vaig a la muntanya... quan la societat no em captura amb alguna feina. L'art m'acompanya com un bon amic, i expressa el meu interior. Intento comunicar la meua vida neguitosa, infernal, però no dramàtica, una manera de viure i que no està prohibida per la natura però intensa, en què no cal abaixar el foc però tampoc convertir-te en un incendi ni apagar la flama. Aquest és el meu món i funciona.

F.B.V. Quin és el seu mètode de subsistència?

“Amb la follia exploro i amb l'art expresso”

Lluís Gràcia (Barcelona, 1959) es va iniciar en la literatura molt jove, però va ser a conseqüència d'un brot psicòtic que va agafar consciència del fet artístic, en part com a sortida per poder comunicar el seu turbulent món interior. S'ha autopublicat nombrosos llibres de poemes, contes i assaigs, des del 1992, entre els darrers 'Ut pictura poiesis', 'La gesta del mot' i 'L'alienat i el laberint'. G3G Records reedita ara 'La revolta de Psique', en què aprofundeix en les relacions entre la droga, la follia i l'art a través de l'obra d'artistes com ara Artaud, Michaux i Van Gogh. Avui presenta el seu llibre a l'Ateneu Barcelonès

F.B.V. La seva relació amb l'art va prendre consciència a conseqüència, sobretot, d'un brot psicòtic...

L.G. Amb el brot psicòtic jo buscava una personalitat que s'ajustés a la meua essència. Treballava en un banc, tenia xicoteta, estava situat... i de cop i volta vaig voler deixar-ho tot. El camí per retrobar-me va ser la poesia i la pintura.

F.B.V. L'art li ha servit com a teràpia?

L.G. L'art ha estat la manera de desenvolupar els problemes existencials als quals s'enfronta l'ésser humà. L'art és la destil·lació orgànica de l'ànima, allò que sintetitza l'experiència. Durant tots aquests anys he après molt escrivint, practicant, vivint. La poesia sorgeix de

què es pugui fer comunicable. El boig és el que no pot comunicar, que sent però no pot comunicar l'experiència perquè li falta el llenguatge. L'artista pot utilitzar la follia com a forma d'alimentació creadora, però el que ha de fer és reconstruir el llenguatge perquè s'adapti a les descobertes que ell ha fet en el procés de recerca artística, i també en el procés psicòtic, en el meu cas.

F.B.V. I quina relació té amb la droga?

L.G. La droga representa la recerca de la intimitat que s'ha perdut en el procés de sociabilització de l'individu. Quan aprenem a viure en societat hem de renunciar als nostres impulsos i a gran part de la nostra intimitat pel bé social, ens han ensenyat a viure dominats per la societat, pel sistema social. El drogoaddicte no accepta aquesta convenció i vol trencar-la. Voldria un altre món perceptiu, i això té molt a veure amb la recerca artística, però el drogoaddicte té el propòsit de mirar com un artista, però li passa el mateix que al foll: no domina el llenguatge i no pot retrobar el pont de diàleg entre el que descobreix interiorment i el llenguatge.

F.B.V. I no hi ha cap altra manera de rebel·lió?

L.G. Jo vinc de tradició anarquista. El meu avi predicava que la revolució havia de ser individual, en la millora de l'ésser humà individual radica el progrés social, i jo això sempre ho he tingut molt clar i ho vaig posar en pràctica. Quan em vaig tornar boig, a través del rebuig de la societat i amb l'ús de la droga, jo sabia que volia fer un trencament absolut amb les formes de producció.

F.B.V. Sembla que s'hagués tornat boig a voluntat.

L.G. Amb molta voluntat. Jo vaig començar a tornar-me boig quan em van parlar d'Antonin Artaud, i quan vaig sentir a parlar de Van Gogh, i vaig voler tenir accés al món que hi ha més enllà de la follia i vaig acceptar el risc de la bogeria. Les drogues psicodèliques em van obrir un horitzó i em van portar la follia. Des de llavors he intentat dedicar-me a l'art, i ja fa vint anys. Per a mi la psicosis ha sigut un refugi, ho reconec, però també ha sigut una manera de veure el món, una posició allunyada. Ara he tingut la sort de voler tornar a entrar a la societat, i em sento molt més integrat, he pogut fer el procés de tornada a la realitat gràcies a l'art. De tota manera no puc treballar normalment, visc d'una pensió i amb l'ajuda dels amics que em compren quadres i llibres.

JOAN VINUESA I LLUÍS GRÀCIA

JORDI GARCIA

J.V. Ara només visc dels llibres que venc i de la pintura, però de tant en tant també haig d'agafar feines més normals. Encara em va bé i em sento afortunat. He treballat molts anys... la meua feina oficial ha sigut la infermeria, i això m'ha permès de tornar-hi per sanear l'economia. He sigut descarregador, repartidor, enganxador de cartells, enquestador... també vaig passar per la revista Ajoblanco, on era l'únic que treballava d'oficinista. Durant molts anys he hagut de treballar i he anat alternant les feines diàries amb el treball exclusivament artístic.

l'experiència confrontada amb les idees interioritzades sobre l'existència, i de comprovar com totes dues difereixen de la realitat. D'aquí sorgeix el drama de l'escriptura, perquè reflecteix el conflicte intern de l'individu. Per a mi la poesia ha estat la manera de resoldre aquests conflictes.

F.B.V. Vostè ha escrit que la follia comença on es trenca el llenguatge, i llavors la poesia quina relació té amb el llenguatge?

L.G. Amb la follia exploro i amb l'art expresso. En el procés de follia busco la desintegració de l'ésser, però després haig de fer l'esforç de concretar-la per